

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՑԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Մանկավարժություն և հոգեբանություն
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ Լ.Գ.Բաղդասարյան /Ս.Ա.Հ./

Արձանագրություն № 10

« 27 » նոյեմբեր 2023 թ.

ՄՀ/բ-196

Վերադաստիարակության հիմունքներ _____ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈՂԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ 011301.00.6 Ընդհանուր մանկավարժություն _____

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝

011301.03.6 Սոցիալական մանկավարժություն _

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝

մանկավարժության բակալավր _____

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝

Մանկավարժության և հոգեբանության _____

/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝

հեռակա _____

/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ

սմ 3-րդ, 1-ին կիսամյակ _____

Դասախոս(ներ)՝

Լ.Դանիելյան _____

/անուն, ազգանուն/

Էլ.հասցե/ներ _____

Վանաձոր- 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում	3
2.	Դասընթացի նպատակը և խնդիրները	3
3.	Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները	4
4.	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները
5.	Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների
6.	Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը
7.	Ուսումնական աշխատանքները տեսակները
8.	Դասավանդման մեթոդներ.....	...
9.	Ուսումնառության մեթոդները
10.	Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը
11.	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ.....	...
12.	Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ.....	...
	12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ	...
	12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ.....	...
	12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ.....	...
	12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ
13.	Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում.....	...
14.	Գնահատում.....	...
	14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.....	...
	14.2. Հարցաշար.....	...
	14.3. Գնահատման չափանիշներ.....	...
15.	Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ.....	...

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում¹.

«Վերադաստիարակության հիմունքներ» դասընթացը կարևորվում է դպրոցական մանկավարժության բնագավառում, մեծ դեր ունի սոցիալական կրթության պատրաստման գործընթացում, ներառված է 011301.03.6 Սոցիալական մանկավարժություն կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի «Հատուկ մասնագիտական» կրթամասում:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

Դասընթացի նպատակն է .Բնութագրել վերադաստիարակության գործառույթները, իրականացման փուլերը, յուրահատուկ սկզբունքները:

➤

➤ Ուսումնասիրել սանի անձնային որակները՝ որոշելով վերադաստիարակության անհարաժեշտության պատճառները:

➤ Ճիշտ կազմակերպել վերադաստիարակության յուրաքանչյուր փուլը՝ առաջնորդվելով գիտական սկզբունքներով:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/

«Վերադաստիարակության հիմունքներ» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների դպրոցում ձեռք բերած գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների առկայությունը:

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը² և /կամ կոմպետենցիաները.

«Վերադաստիարակության հիմունքներ» ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

Գիտելիք

• Երեխաների տարիքային և անհատական առանձնահատկությունները, ճգնաժամային փուլերը,

¹ Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

² <http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf>

Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

- Ա.Ս.Մակարենկոյի կոլեկտիվի տեսությունը,
- վերադաստիարակության գործընթացի էությունը, խնդիրները, սպեցիֆիկ սկզբունքները, փուլերը,
- վերադաստիարակության հիմնական գործառույթները՝ ախտորոշման, խորհրդատվական և վերափոխող:

կարողանա

- ախտորոշել և դասակարգել վերադաստիարակության կարիք ունեցող երեխաներին, ցույց տալ վերադաստիարակչական սոցիալմանկավարժական օգնություն բացահայտել դպրոցական դաստիարակության խորացված սխալները, դպրոցի և
- Բացատրել «Վերադաստիարակության հիմունքներ» դասընթացի առանձնահատկությունները, տեսական հիմնարար դրույթները,
- վերլուծել դժվար երեխաների վերաբերմունքը շրջապատող իրականության, նրանց փոխհարաբերությունների բնույթը ծնողների, ուսուցիչների, հասակակիցների հետ, ընտանիքի չհամաձայնեցված դիրքորոշումը, սոցիալական կապերի դեֆորմացիան, դեռահասի օտարացումը սոցիալականացման հիմնական ինստիտուտներից,

Տիրապետի

- ուսուցման և հանգստի ոլորտում հասարակայնորեն օգտակար պահանջմունքների,
- Գիտական մանկավարժական մտածողությանը,
- վերադաստիարակության անհրաժեշտ պայմաններին,
- մանկավարժական լավատեսության կանոններին, հետաքրքրությունների, սովորությունների իրականացմանը,

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կրերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Ա)Ընդհանրական կոմպետենցիաներ

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)՝

Վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,
 Կազմակերպելու և պլանավորելու ունակություն,
 Հենքային և ընդհանուր գիտելիքներ,
 Մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ
 Տեղեկատվությունը կառավարելու ունակություն (տարբեր աղբյուրներից տեղեկատվություն գտնելու և վերլուծելու ունակություն)

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝

- գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,
- սովորելու ունակություն,
- նոր իրավիճակներին հարմարվելու ունակություն,
- նոր գաղափարներ առաջ քաշելու(ստեղծագործելու) ունակություն,
- ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,

○ նախաձեռնողականություն և ձեռներեցություն,
Բ)Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

- հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,
- ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն,
- կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները,
- ցուցաբերել ուսումնասիրման ոլորտում հետազոտությունների որակի իմացություն,
- տիրապետեն ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանան մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները,
- ունակ լինեն ուրույն, թեկուզ և փոքր ներդրում կատարելու տվյալ առարկայական ոլորտում,
- տիրապետեն տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների³.

«Վերադաստիարակության հիմունքներ» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել սոցիալական մանկավարժության մասնագիտական գործունեության ընթացքում,

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	2կրեդիտ/ ժամ	2կրեդիտ

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ	Ժամաքանակ
Դասախոսություն		6
Գործնական աշխատանք		
Սեմինար պարապմունք		2
Լաբորատոր աշխատանք		
Ինքնուրույն աշխատանք		
Ընդամենը		8

³ Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

Ստուգման ձևը (ստուգարք/ ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)		ստուգարք
---	--	----------

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները⁴ .

- Դասախոսություն
- Մեմինար պարապմունքներ
- Ինքնուրույն աշխատանք

Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են⁵

- Ռեֆերատ
- Կլոք սեղան
- Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն
- Աշխատանքային տետր
- Զեկույց

8. Դասավանդման մեթոդներն են⁶ հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում,

9. Ուսումնառության մեթոդներն են⁷ մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում

⁴ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁵ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁶ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁷ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների⁸.

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապմունք	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	Ինքնուրույն աշխատանք
1.	Դաստիարակության ժամանակակից գաղափարախոսությունը, նպատակները: Հասկացություն դաստիարակության և վերադաստիարակության մասին	2				
2.	Դպրոցականի վարքագիծը և նրա շտկումը: Վերադաստիարակության արդյունավետությունը պայմանավորող գործոնները					
3.	Վերադաստիարակության մանկավարժական հիմունքները՝ սկզբունքները: Անձնակողմնորոշիչ դաստիարակության էությունը					
4.	Շտկման հատուկ մեթոդներ	2	1			
5.	Դաստիարակության հատուկ մեթոդների ընտրությունը վերադաստիարակության գործում	2	1			
5.						
Ընդամենը		6	2			

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

⁸ Նման է օրացուցային պլանին

h/h	Անվանումը/հեղինակ		Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)			
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)			
1.	Тесленко А.Н.	Педагогика и психология социализации личности: Учебное пособие нового поколения - АСТАНА: ЕВРАЗИЙСКИЙ ГУМАНИТАРНЫЙ ИНСТИТУТ	2011-375с.
2.	Тесленко А.Н.	Педагогика: Учебное пособие - АСТАНА:	2010-465 с.
3.	ШнейдерЛ.Б.	Девиантное поведение детей и подростков-М.: Академический Проект; Трикста	2005-336 с.
4.	Вельчев А.Д., Мошак Г.Г.	Подросток и правонарушение / Под ред. Г.И. Костаки – Кишинев: Карта молдовеняскэ,	1990 г. 230с.
5.	Кочетов А.И.	Перевоспитание подростка– М: “Педагогика”,	1972г. 150с.

6.	Ա.Վ.Հովհաննիսյան	Դժվար դաստիարակվող երեխաների ինքնահաստատման մանկավարժական ուղիները: Մենագրություն: «ՄԱՊԵՆՈՒՎ» Վանաձոր,	2013-204 էջ	
7.	Подласый И.П.	Педагогика. Новый курс: Учебник для студентов педагогических Вузов в 3 ^х книгах, М., Владос, книга 3	2007-463 с.	
8.	Кочетов А.И	Мастерство перевоспитания – Минск; Народная асвета	1981	
9.	Макаренко А.С.	О воспитании – М; Политиздат,	1990г.	
10.	Макаренко А.С.	Воспитание в советской школе – М: “Педагогика”,	1972	
11.	Коротов В.М.	Развитие идеи А.С. Макаренко в теории и методике воспитания – М: “Педагогика”	1989	
1. Լրացուցիչ գրականություն				
1.	Ս. Գեորգյան – Ա. Օգանեսյան	Предотвращение причин возникновения и развития девиантного поведения детей и подростков в трудах К.Д.Ушинского и современный подход к данной проблеме ՎՊՄԻ-ի ԲԱՆԲԵՐ գիտական աշխատություններ	2009	

2.	Ա.Վ.Հովհաննիսյան	Մարդասիրությունը որպես 'դժվար' երեխաների դաստիարակության հիմք, ՎՊՄԻ Գիտական ձեռնարկ	2005	
3.	Ա.Վ.Հովհաննիսյան	Համալիր պարապմունքները՝ վարքի խանգարում ունեցող երեխաների համակողմանի զարգացման միջոց ՏՆախաշավիղ', Ամսագիր, N5-6, Երևան	2004 թ.	
4.	А. Оганесян	Психолого-педагогические переменные девиантного поведения детей и подростков; Международная научная конференция "Колха 2009" Кутаиси	2009	
5.	Под ред. В.Н. Кудрявцева.	Вопросы изучения и предупреждения правонарушений несовершеннолетних (Сборник трудов) //– М.,	1970 г.	
Մեթոդական ձեռնարկներ, երաշխավորագրեր, այլ				
	Կ.Գևորգյան, Ա.Թադևոսյան,	Ժամանակի և սթրեսի կառավարում , ՀՊՃՀ,ԵՐԵՎԱՆ	2003	

	Василькова И.К.	Социально-педагогические задачи,М	2008չ.	
	Ա.Վ.Հովհաննիսյան	Երեխաների և դեռահասների անազնվության և կոպիտ խոսքի առաջացման պատճառները և հաղթահարման ուղիները, Արցախ, Գիտական նյութերի ծողովածու	2009	
	Ա.Վ.Հովհաննիսյան	Մանկատան երեխաների հետ տարվող կրթադաստիարակչական աշխատանքի առանձնահատկությունները Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ, ՏԱտողիկ', Երևան	2007թ.	

Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)

1.		
2.		

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Գրականություն ⁹
1.	Դաստիարակության ժամանակակից գաղափարախոսությունը, նպատակները: Հասկացություն դաստիարակության և վերադաստիարակության մասին	<ul style="list-style-type: none"> «Վերադաստիարակություն» հասկացությանը պատկանող երեխաների, դեռահասների կարգը: Վերադաստիարակության գործառնությունները /ախտորոշում, խորհրդատվություն, շտկում/, իրականացման փուլերը: 	2	ՊԳ 4,5,ԼԳ3
2.	Դպրոցականի վարքագիծը և շտկումը: Վերադաստիարակության արդյունավետությունը պայմանագործոնները	Վերադաստիարակություն հասկացությանը պատկանող երեխաների, դեռահասների կարգը: Վերադաստիարակության գործառնությունները /ախտորոշում, խորհրդատվություն, շտկում/, իրականացման փուլերը	2	ՊԳ1,3,ԼԳ1
3.	Վերադաստիարակության մանկավարժական հիմունքները՝ սկզբունքները: Անձնակողմնորոշիչ դաստիարակության էությունը	Անձնակողմնորոշիչ դաստիարակության էությունը /ճանաչել, հասկանալ, ընդունել/. ավտորիտար դաստիարակությունը վերադաստիարակության ակունքն է, մարդասիրական դաստիարակությունը՝ դաստիարակության հիմքը: Վերադաստիարակության անհրաժեշտ պայմանները /մանկավարժական ազդեցության միասնություն, մանկական կոլեկտիվի համախմբվածության առկայություն,	2	ՊԳ1,4,5ԼԳ3

⁹ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

		դեռահասի ինքնահաստատման համար դժվար գործունեության առկայություն, մանակվարժական լավատեսություն, դրական զարգացման նախագծման առկայություն, մանկավարժների և ծնողների ձգտում/:		
4.	Շտկման հատուկ մեթոդներ	Ուսումնասիրել դիտման, զրույցի, խրախուսանք, պատիժ, օրինակի և այլ մեթոդներ	2	ՊԳ1,3,4,ԼԳ5
5.	Դաստիարակության հատուկ մեթոդների ընտրությունը վերադաստիարակության գործում	<ul style="list-style-type: none"> •Վերադաստիարակության անհրաժեշտ պայմանները /մանկավարժական ազդեցության միասնություն, մանկական կոլեկտիվի համախմբվածության առկայություն, դեռահասի ինքնահաստատման համար դժվար գործունեության առկայություն, մանակվարժական լավատեսություն, դրական զարգացման նախագծման առկայություն, մանկավարժների և ծնողների համատեղ ձգտում/: 	2	ՊԳ4,5,ԼԳ1,3

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹⁰
1.	Դաստիարակության ժամանակակից գաղափարախոսությունը, նպատակները: Հասկացություն դաստիարակության և վերադաստիարակության մասին	<ul style="list-style-type: none"> • Հասկացություն դաստիարակության, ինքնադաստիարակության նրանց իմաստների, էության մասին: Անձի ինքնավերլուծում և ինքնագնահատում, ներքին կոնֆլիկտի հաղթահարում: • Դրական պատկերացումների մասին հասկացությունների, հայացքների, համոզմունքների ձևավորում: Դեռահասի դրական վարքի փորձի կուտակում: Վերադաստիարակության անհատական ծրագրի կազմում: 	2	ինքնաստուգում	ՊԳ 4,5,ԼԳ3
2.	Դպրոցականի վարքագիծը և նրա շտկումը: Վերադաստիարակության	<ul style="list-style-type: none"> • Վերադաստիարակության 	2	հարցում	ՊԳ1,3,4,5,ԼԳ1

¹⁰ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

	<p>արդյունավետությունը պայմանավորող գործոնները</p>	<p>անհրաժեշտ պայմանները /մանկավարժական ազդեցության միասնություն, մանկական կոլեկտիվի համախմբվածության առկայություն, դեռահասի ինքնահաստատման համար դժվար գործունեության առկայություն, մանակավարժական լավատեսություն, դրական զարգացման նախագծման առկայություն, մանկավարժների և ծնողների համատեղ ձգտում/:</p>			
3.	<p>Վերադաստիարակության մանկավարժական հիմունքները՝ սկզբունքները: Անձնակողմնորոշիչ դաստիարակության էությունը</p>	<p>1 Հասկացողություն վերադաստիարակության հատուկ սկզբունքների մասին /համոզման և պարտադրանքի զուգորդում, օբյեկտիվ վերաբերմունք, մեծահասակների և հասակակիցների մարդասիրական վերաբերմունք, մանկավարժական</p>	2	փոխգնահատում	ՊԳ1,4,5ԼԳ3

		ազդեցություն, կենտրոնացում դրական որակների ձևավորման վրա/ 2Մանկավարժական տեսության և պրակտիկայի համակարգային ուսումնասիրություն:			
4.	Շտկման հատուկ մեթոդներ	<i>Դիտում, զրույց, բանավեճ, խրախուսանք, պատիժ և այլն</i>	4	հարցում	ՊԳ1,3,4,ԼԳ5
5.	Դաստիարակության հատուկ մեթոդների ընտրությունը վերադաստիարակության գործում	1մանկավարժական ազդեցության միասնություն, 2մանկական կոլեկտիվի համախմբվածության ստեղծություն	4	ինքնաստուգում	ՊԳ4,5,ԼԳ1,3

12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	<i>Թեմա</i>	Ուսումնասիրվող հարցեր	<i>Ժամաքանակ</i>	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹¹
1.					
2.					

¹¹ Հստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

Խ/Խ	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը ¹²	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹³
1.	Անագնվության բացահայտումը և աղաստիարակչական աշխատանքը	Համեմատություն ագնվության և անագնվության միջև	Կլոր սեղան		զրույց	ՊԳ4,5,ԼԳ1,3 Օգտվել համացանցից
2.	Պայքար ծխելու դեմ	Ծխելու վնասները և պայքարը դեմ	զեկույց		Ֆրոնտալ և անհատական հարցում	ՊԳ4,5,ԼԳ1,3
3.	«Դժվար դեռահասներ», պատճառները	Քննարկել առաջացման պատճառները և հաղթահարման ուղիները	ռեֆերատ		Անհատական հարցում	ՊԳ4,5,ԼԳ1,3
4.	Վերադաստիարակության մեթոդական գործոնները	Քննարկել սոցիալական գործոնները	զեկույց		Զրույցի մեթոդ	ՊԳ1, 2,4,5,ԼԳ1,3
5.	Խրախուսանքը և պատճառները մանկավարժական մեթոդներ	Ներկայացնել խրախուսման և պատժի ճիշտ օգտագործման արդյունավետությունը			Ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ4,3,ԼԳ1,3

¹² Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը

¹³ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

Քննարկել տարբեր իրավիճակներ, խնդիր-առաջադրանքներ

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում¹⁴

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Մարքեր, սարքավորումներ	
Համակարգչային ծրագրեր	
Այլ	

¹⁴ Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

14. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի¹⁵:

14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով՝ առավելագույնը 0 միավոր,
- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է ստուգարքով և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

¹⁵«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.06.2022թ.),

14.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

2. Դպրոցականի ասոցիալ վարքագիծը և վերադաստիարակչական աշխատանքի կազմակերպումը նրա հետ
3. Անազնվության բացահայտումը և վերադաստիարակչական աշխատանքը
4. Դեռահասի կոպիտ խոսքի, չարախոսության պատճառները և վերադաստիարակչական աշխատանքը
5. Պայքար ծխելու դեմ
6. Վերադաստիարակչական աշխատանքը հարբեցող դեռահասների հետ
7. Հարբեցողության և թմրամոլության դեմ կանխարգելիչ աշխատանքների կազմակերպումը
8. Վերադաստիարակչության սոցիալական գործոնները
9. Աշակերտական կոլեկտիվը՝ որպես դաստիարակչության և վերադաստիարակչության համակարգ
10. Խրախուսանքը և պատիժը՝ որպես մանկավարժական շտկման հիմնական մեթոդներ
11. Դեռահասի աֆեկտիվ վարքագծի առաջացման պատճառները և անահատական աշխատանքի կազմակերպումը
12. Երեխաների ինֆանտիլիզմի առաջացման պատճառները և վերադաստիարակչական աշխատանքը
13. Կամակորության և քմահաճության առաջացման պատճառները
14. Դպրոցականի տազնապի և բռնկունության շտկման մեթոդիկաները
15. Օգնություն դեպրեսիվ երեխաներին
16. Դեպրիվացիայի և ֆրուստրացիայի հաղթահարման ուղիները
17. «7 տարեկան»-ի ճգնաժամը և ուսուցչի վարքագիծը
18. Երխայի՝ դպրոցին հարմարվելու խնդիրները
19. Վերադաստիարակչական աշխատանքի կազմակերպումը խմբակային վարքագծերում
20. Սոցիալական բարձիթողության պատճառները և վերադաստիարակչական աշխատանքի կազմակերպումը
21. Ա.Ս.Մակարենկոյի՝ ոչ լիարժեք ընտանիքներում մեծացող երեխաների վերադաստիարակչությանը վերաբերող մշակած մեթոդիկաների ներկայացում
- 22.

Ա) 1-ին ընթացիկ քննություն (կիսամյակի 9-10 շաբաթվա ընթացքում)
(1-ին ընթացիկ ստուգում (կիսամյակի 9-10 շաբաթվա ընթացքում))

▪ **Ընդգրկված թեմաները**

23. Դպրոցականի ասոցիալ վարքագիծը և վերադաստիարակչական աշխատանքի կազմակերպումը նրա հետ
24. Անազնվության բացահայտումը և վերադաստիարակչական աշխատանքը
25. Դեռահասի կոպիտ խոսքի, չարախոսության պատճառները և վերադաստիարակչական աշխատանքը
26. Պայքար ծխելու դեմ
27. Վերադաստիարակչական աշխատանքը հարբեցող դեռահասների հետ
28. Հարբեցողության և թմրամոլության դեմ կանխարգելիչ աշխատանքների կազմակերպումը
29. Վերադաստիարակչության սոցիալական գործոնները
30. Աշակերտական կոլեկտիվը՝ որպես դաստիարակչության և վերադաստիարակչության համակարգ
31. Խրախուսանքը և պատիժը՝ որպես մանկավարժական շտկման հիմնական մեթոդներ
32. Դեռահասի աֆեկտիվ վարքագծի առաջացման պատճառները և անահատական աշխատանքի կազմակերպումը
33. Երեխաների ինֆանտիլիզմի առաջացման պատճառները և վերադաստիարակչական աշխատանքը

1.

Բ) 2-րդ ընթացիկ քննություն (կիսամյակի 19-20 շաբաթվա ընթացքում)
(2-րդ ընթացիկ ստուգում (կիսամյակի 19-20 շաբաթվա ընթացքում))

▪ **Ընդգրկված հարցեր.**

34. 1. Կամակորության և քմահաճության առաջացման պատճառները
35. Դպրոցականի տազնապի և բռնկունության շտկման մեթոդիկաները
36. Օգնություն դեպրեսիվ երեխաներին
37. Դեպրիվացիայի և ֆրուստրացիայի հաղթահարման ուղիները
38. «7 տարեկան»-ի ճգնաժամը և ուսուցչի վարքագիծը

39. Երխայի՝ դպրոցին հարմարվելու խնդիրները

40. Վերադաստիարակչական աշխատանքի կազմակերպումը խմբակային վարքագծերում

41. Սոցիալական բարձիթողության պատճառները և վերադաստիարակչական աշխատանքի կազմակերպումը

42. Ա.Ս.Մակարենկոյի՝ ոչ լիարժեք ընտանիքներում մեծացող երեխաների վերադաստիարակությանը վերաբերող մշակած մեթոդիկաների ներկայացում

14.4. Գնահատման չափանիշները¹⁶.

14.5. Գնահատման չափանիշները¹⁷.

Տեսական գիտելիքները...

Մասնակցությունը դասընթացին՝ հաճախումների հաշվառում(20 միավոր)

- **Գործնական աշխատանքները**

- գործնական խնդիրների լուծում
- առաջադրանքների իրականացում
- թեստային առաջադրանքներ
- իրավիճակային վերլուծություն
- խմբային աշխատանքներ
- տնային առաջադրանքների

Մեմինար պարապմունքները

- բանավոր շարադրել նյութը(պաշտպանել իր տեսակետները և եզրահանգումները)
- զեկույցներ
- Ռեֆերատներ

- **Լաբորատոր աշխատանքները**

- Նյութի գիտական, համակարգված ձևակերպում,
- Ինքնուրույն եզրահանգումներ, սեփական տեսակետի ներկայացում,
- Նյութը ներկայացնելիս երկու և ավելի գիտական աղբյուրների օգտագործում,
- Գրաֆիկական պատկերների, աղյուսակների,

- **Ինքնուրույն աշխատանքը**

- Ռեֆերատ
- Զեկույց
- Հարցազրույց
- Աշխատանքային տետր
- Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն

14.6. Գնահատման չափանիշները¹⁸.

Տեսական գիտելիքները...

¹⁶ Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

¹⁷ Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

¹⁸ Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

Մասնակցությունը դասընթացին՝ հաճախումների հաշվառում(20 միավոր)

- **Գործնական աշխատանքները**
 - գործնական խնդիրների լուծում
 - առաջադրանքների իրականացում
 - թեստային առաջադրանքներ
 - իրավիճակային վերլուծություն
 - խմբային աշխատանքներ
 - տնային առաջադրանքների

Մեմինար պարապմունքները

- Բանավոր շարադրել նյութը(պաշտպանել իր տեսակետները և եզրահանգումները)
- զեկույցներ
- Ռեֆերատներ

• **Լաբորատոր աշխատանքները**

- Նյութի գիտական, համակարգված ձևակերպում,
- Ինքնուրույն եզրահանգումներ, սեփական տեսակետի ներկայացում,
- Նյութը ներկայացնելիս երկու և ավելի գիտական աղբյուրների օգտագործում,
- Գրաֆիկական պատկերների, աղյուսակների,

• **Ինքնուրույն աշխատանքը**

- Ռեֆերատ
- Զեկույց
- Հարցազրույց
- Աշխատանքային տետր
- Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն
-

- Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝
 - հարցաշարային ընթացիկ ստուգարք:
- Գնահատման չափանիշները՝
 - պատասխանել 4 հարցերին /յուրաքանչյուր հարցը 5 միավոր/, վաստակել 20 միավոր:
8 միավոր վաստակելու դեպքում ստանում է դրական գնահատական:

«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

Մասնագիտություն՝ 011.301.00.6 Ընդհանուր մանկավարժություն _____
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ __011301.03.6 __Սոցիալական մանկավարժություն
/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ մանկավարժության բակալավր
/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2023

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ 196Վերադաստիարակության հիմունքներ			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ կուրս, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	8	Դասախոսություն	6
			Սեմինար	2
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	52		
Ընդամենը	60			
Ստուգման ձևը	ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	<ul style="list-style-type: none"> Վերլուծել դաստիարակության, ինքնադաստիարակության և վերադաստիարակության խնդրի հետ կապված հոգեբանամանկավարժական գրականությունը, բնութագրել դաստիարակության, ինքնադաստիարակության և վերադաստիարակության էությունը, դրանց փոխկապակցվածությունը:: 			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> երեխաների տարիքային և անհատական առանձնահատկությունները, ճգնաժամային փուլերը, Ա.Ս.Մակարենկոյի կոլեկտիվի տեսությունը, վերադաստիարակության գործընթացի էությունը, խնդիրները, սպեցիֆիկ սկզբունքները, փուլերը, <p><i>Հմտություն</i></p>			

	<ul style="list-style-type: none"> • ախտորոշել և դասակարգել վերադաստիարակության կարիք ունեցող երեխաներին, <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Գիտական մանկավարժական մտածողությանը, • վերադաստիարակության անհրաժեշտ պայմաններին, • մանկավարժական լավատեսության կանոններին, • ուսուցման և հանգստի ոլորտում հասարակայնորեն օգտակար պահանջմունքների, հետաքրքրությունների, սովորությունների իրականացմանը, • վերադաստիարակչական աշխատանքի խորագիտությանը,
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>ԹԵՄԱ 1. Դաստիարակության ժամանակակիրց գաղափարախոսությունը, նպատակները: Հասկացություն դաստիարակության և վերադաստիարակության մասին</p> <ul style="list-style-type: none"> • Հասկացողություն դաստիարակության, ինքնադաստիարակության նրանց իմաստների, էության մասին: Անձի ինքնավերլուծում և ինքնագնահատում, ներքին կոնֆլիկտի հաղթահարում: • Դրական պատկերացումների մասին հասկացությունների, հայացքների, համոզմունքների ձևավորում: Դեռահասի դրական վարքի փորձի կուտակում: <p>Վերադաստիարակության անհատական ծրագրի կազմում: ԹԵՄԱ 2. Դպրոցականի վարքագիծը և նրա շտկումը: Վերադաստիարակության արդյունավետությունը պայմանավորող գործոնները</p> <ul style="list-style-type: none"> • Վերադաստիարակության անհրաժեշտ պայմանները /մանկավարժական ազդեցության միասնություն, մանկական կոլեկտիվի համախմբվածության առկայություն, դեռահասի ինքնահաստատման համար դժվար գործունեության առկայություն, մանակվարժական լավատեսություն, դրական զարգացման նախագծման առկայություն, մանկավարժների և ծնողների համատեղ ձգտում/: <p>ԹԵՄԱ 3 Վերադաստիարակության մանկավարժական հիմունքները՝ սկզբունքները: Անձնակողմնորոշիչ դաստիարակության էությունը</p> <p>Անձնակողմնորոշիչ դաստիարակության էությունը /ճանաչել, հասկանալ, ընդունել/. ավտորիտար դաստիարակությունը</p>

	<p>վերադաստիարակության ակունքն է, մարդասիրական դաստիարակությունը դաստիարակության հիմքը: Վերադաստիարակության անհրաժեշտ պայմանները /մանկավարժական ազդեցության միասնություն, մանկական կոլեկտիվի համախմբվածության առկայություն, դեռահասի ինքնահաստատման համար դժվար գործունեության առկայություն, մանակավարժական լավատեսություն, դրական զարգացման նախագծման առկայություն, մանկավարժների և ծնողների ձգտում/:</p> <p>ԹԵՄԱ 4. Շտկման հատուկ մեթոդներ</p> <p>Ուսումնասիրել դիտման, զրույցի, խրախուսանք, պատիժ, օրինակի և այլ մեթոդներ</p> <p>ԹԵՄԱ 5. Դաստիարակության հատուկ մեթոդների ընտրությունը վերադաստիարակության գործում</p> <ul style="list-style-type: none"> • Վերադաստիարակության անհրաժեշտ պայմանները /մանկավարժական ազդեցության միասնություն, մանկական կոլեկտիվի համախմբվածության առկայություն, դեռահասի ինքնահաստատման համար դժվար գործունեության առկայություն, մանակավարժական լավատեսություն, դրական զարգացման նախագծման առկայություն, մանկավարժների և ծնողների համատեղ ձգտում/:
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>1. իրավիճակային գնահատում</p> <p>2. փոխադարձ գնահատում</p> <p>3. ինքնագնահատում</p>
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր</p> <p>1 Կ.Вернар, П. Керинг Психопатология, Москва, 2003 2. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ПЕРЕМЕННЫЕ ДЕВИАНТНОГО ПОВЕДЕНИЯ ДЕТЕЙ И ПОДРОСТКОВ Международная научная конференция “Колха 2009”, Кутаиси</p> <p>Шнейдер Л.Б. Девиантное поведение детей и подростков-М.: Академический Проект; Трикста, 2005</p> <p>Кочетов А.И. Перевоспитание подростка– М: “Педагогика”, 2013</p> <p>Ա. Վ. Հովհաննիսյան, Դժվար դաստիարակվող երեխաների ինքնահաստատման մանկավարժական ուղիները: Մենագրություն: «ՍՍՊԵՆՈւ Վանաձոր,</p>

Լրացուցիչ-

1.Բելիչևա, Այդ վտանգավոր հասակը, Երևան,1983

Под ред. В.Н. Кудрявцева. Вопросы изучения и предупреждения правонарушений несовершеннолетних (Сборник трудов) //– М.,